

NORGES HØYESTERETT

Den 3. november 2005 avsa Høyesterett dom i

HR-2005-01726-A, (sak nr. 2004/1806), sivil sak, anke,

TOTAL E&P Norge AS
ExxonMobil Exploration and
Production Norway AS
ExxonMobil Production Norway Inc. (advokat Jan B. Jansen)

mot

Staten v/Oljeskattekontoret (Regjeringsadvokaten
v/advokat Thomas Naalsund – til prøve)

STEMMEGIVNING :

- (1) Kst. dommer **Kaasen**: Saken gjelder adgangen til å kreve fradrag for utgifter til juridisk bistand mv. i forbindelse med klagesaker og rettssaker om ilignet skatt.
- (2) En rekke oljeselskaper som drev utvinningsvirksomhet i Norge, herunder de ankende parter, hadde fradragsført kostnader til bistand i forbindelse med klagebehandling og prosess i skattesaker. Enkeltheter om fradragene fremgår av tingrettens dom. Det er ingen uenighet om beløpene. Oljeskattenemnda innrømmet ikke fradrag for slike kostnader. Flere selskaper påklaget dette. Klagenemnda for oljeskatt stadfestet ligningen av selskapene ved kjennelser 27. mai 2002. Klagenemndas bemerkninger i kjennelsene er likelydende.
- (3) Fire av oljeselskapene tok deretter ut stevning for Oslo tingrett mot staten v/Oljeskattekontoret. Ved stevning av 21. november 2002 reiste det daværende TotalFinaElf Exploration Norge AS, nå TOTAL E&P Norge AS, sak med påstand om opphevelse av ligningen av Fina Exploration Norway S.C.A. for inntekstårene 1997, 1998 og 1999 samt opphevelse av ligningen for Total Norge AS for inntekstårene 1998, 1999 og 2000. Esso Exploration and Production Norway AS reiste sak ved stevning av 25. november 2002 med påstand om opphevelse av ligningen av selskapet for inntekståret 2000. Mobil Exploration Norway Inc. reiste sak ved stevning datert 25. november 2002

med påstand om opphevelse av ligningen av selskapet for inntekståret 1998, 1999 og 2000. Selskapene har senere igjen endret navn, hvilket jeg kommer tilbake til.

(4) Ved Oslo tingretts beslutning av 27. februar 2003 ble de tre nevnte saker forent til felles behandling etter tvistemålsloven § 98.

(5) Oslo tingrett avsa 27. juni 2003 dom med slik domsslutning:

- ”1. Staten v/Oljeskattekontoret frifinnes.
- 2. TOTAL E&P Norge AS, Esso Exploration and Production Norway AS og Mobil Exploration Norway Inc. dømmes in solidum til å betale saksomkostninger til Staten v/Oljeskattekontoret med 7.300 – sjetusentrehundre – kroner med tillegg av den alminnelige forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum, for tiden 12 – tolv – prosent årlig rente, fra forfall til betaling skjer. Oppfyllelsesfristen er 2 – to – uker fra forkynnelsen av Oslo tingretts dom.”

(6) Selskapene påanket avgjørelsen til Borgarting lagmannsrett, som den 18. oktober 2004 under dissens avsa dom med slik domsslutning:

- ”1. Tingrettens dom, domsslutningens punkt 1, stadfestes.
- 2. Total E&P Norge AS betaler i saksomkostninger for tingrett og lagmannsrett kroner 22.600 – tjuetotusensekshundrekroner – med tillegg av renter etter forsinkelsesrenteloven fra forfall til betaling skjer til staten v/Oljeskattekontoret.
- 3. Esso Exploration and Production Norway AS betaler i saksomkostninger for tingrett og lagmannsrett kroner 22.600 – tjuetotusensekshundrekroner – med tillegg av renter etter forsinkelsesrenteloven fra forfall til betaling skjer til staten v/Oljeskattekontoret.
- 4. Mobil Exploration Norway Inc betaler i saksomkostninger for tingrett og lagmannsrett kroner 22.600 – tjuetotusensekshundrekroner – med tillegg av renter etter forsinkelsesrenteloven fra forfall til betaling skjer til staten v/Oljeskattekontoret.
- 5. Oppfyllelsesfristen etter postene 2–4 er 2 – to – uker fra forkynnelsen av dommen.”

(7) Lagmannsrettens flertall kom til at skatteloven 1911 § 44 første ledd og skatteloven 1999 § 6-1 første ledd måtte forstås slik at siden betaling av skatt ikke er kostnad til inntektens ervervelse, kan utgifter til bistand i forbindelse med etterfølgende klage eller retts sak ikke anses for å være pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre skattepliktig inntekt. Mindretallet kom – under tvil – til at loven med forarbeider ikke ga noen klar løsning, at verken ligningspraksis eller juridisk teori ga sikre holdepunkter, og at det derfor måtte bli avgjørende at utgifter til å få endelig fastsatt riktig skatt er en integrert og nødvendig del av en virksomhet.

(8) TOTAL E&P Norge AS, Esso Exploration and Production Norway AS og Mobil Exploration Norway Inc. har anket saken til Høyesterett. Anken gjelder rettsanvendelsen. Saken for Høyesterett står i samme stilling som for de tidligere instanser.

- (9) Saken gjelder – varierende mellom de tre ankende parter – ligning fra årene 1997 til 2000, slik at skatteloven av 1911 gjelder for årene 1997 til 1999 og skatteloven av 1999 for 2000. Partene er enige om at realiteten i de aktuelle bestemmelser er den samme.
- (10) *De ankende parter, TOTAL E&P Norge AS, Esso Exploration and Production Norway AS og Mobil Exploration Norway Inc.*, har i korte trekk anført:
- (11) Klagenemndas kjennelser bygger på feil lovforståelse. Skatteplikten gjelder selskapenes virksomhet knyttet til utnyttelsen av petroleumforekomster på norsk kontinentalsokkel. Dette er selve den skattepliktige inntekstkilden. Det er en lovpålagt, og helt nødvendig, del av den løpende virksomheten å få fastsatt et riktig oppgjør av selskapenes skatteforpliktelser, se ligningsloven § 4-1. Utgifter knyttet til å fastlegge skatteforpliktelsen for selve virksomheten – inntekstkilden – er driftsutgifter og derfor fradragsberettiget, selv om de ikke konkret refererer seg til skattepliktig inntektsverv. En slik lovforståelse fremgår også av forarbeidene til skatteloven av 1911. Den opplysnings- og samarbeidsplikt selskapene er pålagt for at ligningen og skatteoppgjøret skal bli riktig, gjelder også etter avlagt ligning.
- (12) Fradragsrett følger også av at oljeselskaper må svare inntektsskatt av rente de mottar av for mye innbetalt skatt, idet skatteloven § 5-60 ikke gjelder for disse selskapene. Utgifter til juridisk bistand mv. i forbindelse med klagebehandling og rettsaker er derfor pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre skattepliktig inntekt. Renteinntekten har i enkelte tilfeller utgjort flere titalls millioner kroner.
- (13) Administrative uttalelser og forvaltningspraksis tar feilaktig utgangspunkt i at skatt ikke er en fradragsberettiget kostnad, og fastslår på dette grunnlag at heller ikke kostnader knyttet til å fastlegge skatteforpliktelsen er fradragsberettiget. Derved overses at kostnadene er driftskostnader knyttet til selve den skattepliktige virksomhet, og at det er en lovpålagt og nødvendig del av selskapenes virksomhet å få fastsatt et riktig skatteoppgjør. Disse rettskildene har derfor begrenset interesse. Det samme gjelder til dels juridisk litteratur, som dessuten er svært kortfattet om spørsmålet og ikke problematiserer sakens tema.
- (14) TOTAL E&P Norge AS, Esso Exploration and Production Norway AS og Mobil Exploration Norway Inc. har nedlagt slik påstand:

”A

1. **Ligningen av Fina Exploration Norway SCA for inntektsårene 1997, 1998 og 1999 oppheves.**
2. **Ligningen av Total Norge AS for inntektsårene 1998, 1999 og 2000 oppheves.**
3. **Total E&P Norge AS tilkjennes saksomkostninger for tingrett, lagmannsrett og Høyesterett, med tillegg av renter etter forsinkelsesrenteloven fra forfall til betaling skjer.**

B

1. **Ligningen av ExxonMobil Exploration and Production Norway AS for inntektsåret 2000 oppheves.**
2. **ExxonMobil Exploration and Production Norway AS tilkjennes saksomkostninger for tingrett, lagmannsrett og Høyesterett, med tillegg av renter etter forsinkelsesrenteloven fra forfall til betaling skjer.**

C

1. **Ligningen av ExxonMobil Exploration Norway Inc. for inntektsårene 1998, 1999 og 2000 oppheves.**
2. **ExxonMobil Exploration Norway Inc. tilkjennes saksomkostninger for tingrett, lagmannsrett og Høyesterett, med tillegg av renter etter forsinkelsesrenteloven fra forfall til betaling skjer.”**

- (15) *Ankemotparten, staten v/Oljeskattekontoret*, har i kort trekk anført:
- (16) Staten slutter seg til lagmannsrettens flertalls begrunnelse. Bare kostnader som har tilknytning til den inntektsskapende aktivitet er fradragsberettiget. Skatt er ikke utgift til inntekts erverv, derfor er heller ikke kostnader knyttet til å fastlegge selve skatteforpliktelsen fradragsberettiget, heller ikke kostnader forbundet med den ordinære ligning. Kostnader ved å angripe den foretatte ligning vil kunne påvirke skattens størrelse, og dermed virksomhetens resultat etter skatt, men slike kostnader tilfredsstiller ikke lovens grunnleggende vilkår for fradrag, nemlig tilknytningen til den skattepliktige inntekt.
- (17) Alternativet ”driftskostnader” hjemler ikke et selvstendig grunnlag for fradragsrett. Slike kostnader er, i likhet med de andre alternativene i fradragsbestemmelsen, bare fradragsberettiget hvis de oppfyller tilknytningskravet og oppofrelseskravet i skatteloven 1911 § 44 første ledd første punktum. Dette følger av lovteksten, av avgjørelsen inntatt i Rt. 1962 side 614 (Tronier) og av forvaltningspraksis. I skatteloven av 1999 er ”driftsomkostninger” ikke nevnt som en særskilt fradragspost, og det er uomtvistet at den nye loven ikke skulle innebære noen realitetsendring.
- (18) Det aksepteres fradrag for visse kostnader som ikke *direkte* bidrar til den inntektsskapende aktivitet, forutsatt at de er nødvendige forutsetninger for drift. Det er imidlertid ingen forutsetning for en virksomhets eksistens at skattyter gjennom klage eller søksmål bestrider ordinær ligning.
- (19) Selskapene kan ikke høres med at de har krav på fradrag fordi renter på tilbakebetalt skatt er skattepliktig inntekt. Å oppnå slike renter kan vanskelig sies å være hovedformålet med klagen eller søksmålet mot ligningen, og synspunktet strider mot den hovedformålsbetragtning som må anses som sikker rett.
- (20) Så vel langvarig, fast og nokså omfattende forvaltningspraksis som juridisk teori støtter statens syn. Skal rettstilstanden endres, er det en lovgiveroppgave.
- (21) Staten v/Oljeskattekontoret har nedlagt slik påstand:
- ”1. **Lagmannsrettens dom stadfestes.**
 2. **Staten v/Oljeskattekontoret tilkjennes saksomkostninger for Høyesterett med tillegg av lovens rente etter forsinkelsesrenteloven fra forfall til betaling skjer.”**

- (22) *Mitt syn på saken:*
- (23) Skatteloven av 1911 § 44 første ledd første punktum oppstiller et tilknytningskriterium som vilkår for fradrag for kostnader: Utgifter kan fradras når de ”skjøttes å være pådratt til inntektens ervervelse, sikrelse og vedlikeholdelse”. Et tilsvarende vilkår fremgår av skatteloven av 1999 § 6-1 første ledd. Det grunnleggende spørsmål i saken er hva anvendelsen av dette vilkåret fører til i forhold til kostnader ved angrep på den ordinære ligning. Jeg nevner for ordens skyld at det annet grunnleggende vilkår for fradragsrett, at utgiften er oppofret, er tilfredsstilt i vår sak. Med et mulig unntak for begrepet ”driftsomkostninger”, som jeg kommer tilbake til, er det heller ikke noe tema hvorvidt de mer detaljerte bestemmelser om fradragsposter (hhv. § 44 bokstav a til m, og §§ 6-10 til 6-32) i spesielle situasjoner kan innebære modifikasjoner i det generelle tilknytningskriterium.
- (24) Saken gjelder fradrag for omkostninger pådratt etter at ordinær ligning er avsluttet. Jeg finner likevel grunn til innledningsvis å si noe om den skattemessige behandling av ligningstilknyttede kostnader forut for dette tidspunktet.
- (25) Partene er enige om at det ikke kan oppstilles som et vilkår for fradragsrett at kostnadene kan knyttes direkte til en bestemt skattepliktig inntektspost. Det er tilstrekkelig at kostnaden relaterer seg til skattepliktig, inntektsskapende aktivitet. Jeg er enig i at dette følger av skatteloven av 1911 § 44 og skatteloven av 1999 § 6-1, begges første punktum. Det er alminnelig antatt at eksempelvis kostnader til stiftelse, regnskap, revisjon, emisjon, pålagt rapportering mv. er fradragsberettiget som generalkostnader i virksomheten.
- (26) Jeg har på dette grunnlag vanskelig for å følge statens syn om at kostnader forbundet med å frembringe grunnlag for den ordinære ligning av selskapets virksomhet prinsipielt ikke er fradragsberettiget. Selskapet har en straffesanksjonert plikt til å fremskaffe regnskapsmessig og annet nødvendig grunnlag for beregningen av skatt av dets virksomhet. Uriktige eller ufullstendige opplysninger kan medføre ileggelse av tilleggsskatt. Det er derfor ikke mulig å drive virksomhet uten i større eller mindre grad å pådra seg utgifter i forbindelse med ligningen. De er knyttet til den inntektbringende virksomhet som sådan. Det må da etter min mening følge av skattelovens nevnte hovedregel at utgiften er fradragsberettiget, så fremt den faktisk er oppofret. Jeg kan således ikke se at det kan være et absolutt vilkår for fradragsrett at kostnaden er egnet til å påvirke en skattepliktig inntektsstrøm direkte. Jeg kan heller ikke se at statens anførsel om at det må skilles mellom kostnader knyttet til skattepliktig inntekt og kostnader knyttet til skattefri inntekt får noen betydning i denne sammenheng, eller at det er avgjørende at skatt ikke er en fradragsberettiget kostnad.
- (27) Det er for meg ikke nødvendig å gå inn på begrepet ”driftsomkostninger” i skatteloven av 1911 i denne forbindelse. Men jeg finner grunn til å tilføye at det nok kan tenkes skattrelaterte utgifter som ikke naturlig vil omfattes av begrepet eller av tilknytningskriteriet. Eksempelvis kan det reises spørsmål om hvordan det forholder seg med utgifter til ren skatteplanlegging. Saken foranlediger imidlertid ikke at jeg går nærmere inn på dette.
- (28) Det er opplyst at fradrag for utgifter forbundet med ordinær ligning i praksis aksepteres ved ligningen, men det hevdes fra statens side at dette utelukkende skyldes praktiske

hensyn og nødvendige prioriteringer innen ligningsforvaltningen. Denne praksisen taler i hvert fall ikke mot den regel jeg mener følger av skatteloven.

- (29) Jeg går så over til spørsmålet om det også gjelder en fradragsrett for kostnader ved å angripe den ordinære ligning. Heller ikke her finnes det uttrykkelige holdepunkter i skatteloven.
- (30) I tråd med synspunktene jeg har nevnt foran, kan det ikke være et vilkår at utgiften kan knyttes til en konkret inntekt. Det må være tilstrekkelig at den er oppofret som ledd i den inntektsgivende virksomhet som sådan.
- (31) Selskapene har anført at man som utøver av skattepliktig virksomhet er underlagt en straffesanksjonert opplysnings- og samarbeidsplikt: Ligningsloven forutsetter et samarbeids- og lojalitetsforhold mellom skattyter og ligningsmyndigheter også etter vedtak om ordinær ligning for at ligningen og skatteoppgjøret skal bli riktig, jf. ligningsloven § 4-1 og Ot.prp. nr. 29 (1978–79) side 76. Utgiftene til dette hevdes derfor å være fradragsberettigede driftsutgifter.
- (32) De synspunkter jeg ovenfor har redegjort for i tilknytning til utgifter før ordinær ligning, taler etter min mening med en viss styrke for selskapenes standpunkt. Det er klare likhetstrekk mellom utgifter forbundet med å korrigere en påstått feilaktig ligning og utgifter til å tilrettelegge for den ordinære ligning. Men som jeg skal komme til, er det også viktige forskjeller.
- (33) Spørsmålet om fradrag for omkostninger ved skattetvister berøres i forarbeidene til ligningsloven. Etter å ha konstatert at skattyternes byrder er ulikt fordelt når de angriper den ordinære ligning, men at det er meget vanskelig å trekke en rimelig grense rundt en adgang til å få dekket sakskostnader i ligningsforvaltningen, uttaler departementet, med senere tilslutning fra finanskomitéen, i Ot.prp. nr. 29 (1978–79) side 120:
- ”For å oppnå en høyere grad av likestilling skattyterne imellom, har departementet overveiet, som et alternativ til dekning av sakskostnader, å innføre et fradrag ved inntektstiligningen for kostnader som angår skattyterens egen ligning. Departementet fremmer likevel ikke forslag om dette, dels fordi det ville bryte med forvaltningslovens ordning, dels fordi det prinsipielt sett er uheldig å uthule skattefundamentene ved nye fradragposter.”**
- (34) Uttalelsen fremkommer i forbindelse med ligningsloven § 9-11 om dekning av omkostninger ved ligningsklage som fører til endring til gunst, og bygger på en forutsetning om at kostnadene ikke er fradragsberettiget. Dette kan ikke tillegges stor vekt, blant annet fordi den har karakter av ”etterarbeid” i forhold til skatteloven, men den indikerer en forutsetning fra lovgivers side. Jeg tilføyer at jeg ikke kan se at uttalelser i innstillingen av 1904 til skatteloven av 1911 side 101, som har vært påberopt av begge parter, er av interesse.
- (35) Høyesterettspraksis gir etter min mening ikke holdepunkter for løsning av spørsmålet. Avgjørelsen i Rt. 1935 side 274 (Protector) gjelder direkte bare spørsmål om periodisering. Riktignok forutsettes det at det var adgang til å gjøre fradrag for omkostninger til skattesaken, men spørsmålet er ikke problematisert i dommen, og den har heller ikke vært oppfattet som noe prejudikat for fradragsrett. Rt. 1956 side 980

(Løvenskiold) gjaldt utgifter for å sikre konsernets samlede inntekter, og gir etter min mening ikke holdepunkter for vurderingen av fradragsretten for utgifter ved skattetvister.

- (36) Ligningspraksis om spørsmålet synes entydig å gå ut på at det ikke innrømmes fradrag i disse tilfellene. Det samme gjelder de påberopte forvaltningsuttalelser. Skattedirektøren uttalte således i 1969 at det ikke var fradragsrett for utgifter tilknyttet klage over ligning, og Lignings-ABC 1979 fastslår at "[u]tgifter til bistand eller prosess i anledning ilignede skatter vil ikke være fradragsberettigede da skattene i seg selv ikke er fradragsberettigede". Finansdepartementet uttalte i 1997 at "Ordinær inntekts- eller formuesskatt til kommune eller stat kan ikke fradras. Utgifter til juridisk bistand i saker som gjelder tvist om den ilignede inntekts- eller formuesskatt kan derfor ikke fradras i inntekten" i motsetning til skatter og avgifter som påhviler faste eiendommer eller særskilte bedrifter eller erverv.
- (37) Spørsmålet om rett til fradrag for utgifter til angrep på ordinær ligning har ikke tidligere vært forelagt Høyesterett, på tross av at det dreier seg om et enkelt identifiserbart forhold som må være aktuelt i svært mange ligninger. Det synes altså som om ligningspraksis på området har vært akseptert.
- (38) Denne konsistensen preger også den skatterettslige teori på området. Riktignok finnes det uttalelser som er mer forbeholdne, men jeg oppfatter Magnus Aarbakke, Skatt på inntekt (4. utg.) side 247 som representativ for teorien: "Når selve anvendelsen av midler ikke gir rett til fradrag, gir heller ikke omkostningene i forbindelse med slike anvendelser rett til fradrag. Siden personskatter ikke gir rett til fradrag, kan derfor heller ikke prosessomkostninger vedrørende en skattesak gi slik rett ..."
- (39) Den påberopte underrettspraksis er spinkel, men slutter seg til mønsteret fra ligningsforvaltning og skatterettslig teori mht. både resultat og begrunnelse, uten at jeg ser grunn til å gå nærmere inn på dette.
- (40) Så vel teorien som forvaltningspraksis og underrettspraksis synes å hvile på den grunnleggende betraktning at fordi skatt ikke er en fradragsberettiget utgift, er heller ikke utgifter til å bestride ligningen det. Som det fremgår av mine bemerkninger om forståelsen av tilknytningskriteriet i skatteloven § 44/§ 6-1, finner jeg denne betraktningen noe snever. Det er like fullt slik at mens lovens grunnleggende kriterium for fradragsrett – tilknytningskriteriet – tilsier at fradrag bør innrømmes for kostnader forbundet med angrep på ordinær ligning, taler ligningspraksis, administrative uttalelser og juridisk teori mot denne løsning, stort sett med utvilsom klarhet og konsekvens.
- (41) Selskapene har anført at det vil lede til tilfeldige grenser dersom det ikke skal være fradrag for utgifter til å angripe ligningen, siden kostnader ved å tilrettelegge for ordinær ligning forutsetningsvis kan fradras. Etter min mening er det både prinsipielt og praktisk mulig å trekke et skille ved avslutningen av den ordinære ligning, og det er nærliggende å se det slik at angrep mot ligningen mer entydig dreier seg om å spare skatt i motsetning til å oppfylle grunnleggende vilkår for å kunne drive virksomheten overhodet. Samtidig kan adgang til fradrag for kostnader til å få endret ordinær ligning ha en uheldig virkning på realismen i skattyters vurdering av hvorvidt ligningen skal bestrides. I en sektor med høy marginalskatt vil fradragsrett kunne virke prosessbefordrende. På den annen side må det erkjennes at ligningen i nettopp oljesektoren bygger på meget komplekse regler, fakta og vurderinger, og ofte kan dreie seg om store beløp. Selskapene kan derfor ha et høyst

legitimt behov for prøving av ligningen. Jeg tilføyer likevel at den omstendighet at det nok kan stilles spørsmål ved den antatte regel om at selskapene ikke har krav på dekning av omkostninger til klage som fører frem (ligningsloven § 9-11), ikke kan tillegges særskilt betydning for spørsmålet i denne saken.

- (42) I min samlede vurdering er jeg etter dette kommet til at det i fravær av klarere holdepunkter i skatteloven er vanskelig å sette til side den regel som synes ganske uforbeholdent fastslått i ligningspraksis, administrative uttalelser og skatterettslig litteratur, og som ikke entydig strider mot de aktuelle reelle hensyn. Regelen synes som nevnt også å ha en viss støtte i lovforarbeider.
- (43) Selskapene har anført som et selvstendig grunnlag for fradragsrett at renter som utbetales til selskapet dersom det får medhold, er skattepliktig inntekt fordi oljeselskaper ikke er omfattet av unntaket i skatteloven § 5-60 (tilsvarende skatteloven av 1911 § 42 femte ledd). Slik rente av for mye innbetalt skatt kan i visse tilfeller beløpe seg til flere titalls millioner.
- (44) Jeg kan ikke se at dette kan føre frem. Det primære formål med å angripe ligningen er ikke å få inntekt i form av renter, men å redusere skatten. At fradrag ikke kan kreves på dette grunnlag følger derfor etter min mening allerede av den alminnelig aksepterte hovedformålsbetraktning – hvorvidt utgiftens tilknytning til inntektservervet objektivt sett fremstår som det vesentligste.
- (45) Anken har ikke ført frem, og selskapene må i samsvar med hovedregelen i tvistemålsloven § 180 første ledd erstatte statens omkostninger for Høyesterett. Prosessfullmektigen har fremlagt samlet omkostningsoppgave på 47 400 kroner, hvorav utlegg utgjør 5 400 kroner. Oppgaven legges til grunn. Hver av de ankende parter pålegges å dekke en tredel av omkostningene, som er 15 800 kroner. I domsslutningen angis selskapene med de navn de nå har. Lagmannsrettens omkostningsavgjørelse, som innebærer at det ble tilkjent saksomkostninger for begge de tidligere instanser, bør bli stående.
- (46) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. Lagmannsrettens dom stadfestes.
2. I saksomkostninger for Høyesterett betaler TOTAL E&P Norge AS, ExxonMobil Exploration and Production Norway AS og ExxonMobil Production Norway Inc. hver til staten v/Oljeskattekontoret 15 800 – femtusenåttehundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dom med tillegg av den alminnelige forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum fra utløpet av oppfyllelsesfristen til betaling skjer.

- (47) Dommar **Utgård:** Eg er i det hovudsaklege og i resultatet einig med førstvoterande.
- (48) Dommer **Stang Lund:** Likeså.
- (49) Dommer **Flock:** Likeså.
- (50) Justitiarius **Schei:** Likeså.
- (51) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. Lagmannsrettens dom stadfestes.
2. I saksomkostninger for Høyesterett betaler TOTAL E&P Norge AS, ExxonMobil Exploration and Production Norway AS og ExxonMobil Production Norway Inc. hver til staten v/Oljeskattekontoret 15 800 – femtusenåttehundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dom med tillegg av den alminnelige forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum fra utløpet av oppfyllelsesfristen til betaling skjer.

Riktig utskrift bekreftes: